

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tost/38/2017
Identifikačné číslo spisu: 9517100218
Dátum vydania rozhodnutia: 14. novembra 2017
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:9517100218.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Františka Moznera na neverejnom zasadnutí konanom dňa 13. novembra 2017 v Bratislave v trestnej veci obvineného Q. P., pre prečin volebnej korupcie podľa § 336a ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák. a iné, o sťažnosti obvineného Q. P. a prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 3. novembra 2017, sp. zn. 4Tp/28/2017, takto

rozhodol:

I. Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. napadnuté uznesenie sa zrušuje. Podľa § 79 ods. 1 Tr. por. sa obvinený Q. P., nar. XX. P. XXXX v D., okres W., t. č. Ústav na výkon väzby v Košiciach, ihneď prepúšťa na slobodu. II. Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa zamietá.

Odôvodnenie

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica uznesením z 3. novembra 2017, sp. zn. 4Tp/28/2017, podľa § 72 ods. 2 Tr. por. zobral do väzby obvineného Q. P., nar. XX. P. XXXX v D., okres W., trvale bytom D. XX, okres W., z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., s tým, že väzba u obvineného začína plynúť dňa 31. októbra 2017 o 12.40 hod. a bude sa vykonávať v Košiciach. Zároveň podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. väzbu obvineného nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka. Ihneď po vyhlásení tohto uznesenia podali proti nemu prokurátor a obvinený sťažnosť. Prokurátor do zápisnice o výsluchu odôvodnil sťažnosť s poukazom na svoj písomný návrh na vzatie do väzby, pretože zo strany súdu nebol uznaný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Tr. por. Do dňa rozhodovania o sťažnosti prokurátor zahlásenú sťažnosť písomne neodôvodnil. Obvinený svoju sťažnosť odôvodnil prostredníctvom obhajcu podaním doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 13. novembra 2017, v ktorom uviedol, že v čase vypracovania odôvodnenia sťažnosti už pominuli dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., keďže voľby do orgánov samosprávnych krajov už prebehli a teda ich ovplyvnenie zo strany obvineného už nehrozí. Dôvody väzby navyše nie sú ničím preukázané a ak by aj boli, tak pominuli po uskutočnení volieb dňa 4. novembra 2017. Na základe uvedeného obvinený požiadal o prepustenie z väzby na slobodu a o svoje stíhanie na slobode. Najvyšší súd na podklade riadne a včas podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. správnosť výrokov

napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovatelia podali sťažnosť, ako i konanie týmto výrokom predchádzajúce a dospel k záveru, že podaná sťažnosť obvineného je dôvodná. Naproti tomu sťažnosť podaná prokurátorom Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky nie je dôvodná. Podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Podľa čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu. Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest, b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil. Väzba obvineného je závažným zásahom do jeho práv a slobôd. Smie trvať len nevyhnutný čas. Ak dôvody väzby pominú, musí byť obvinený ihneď prepustený na slobodu. Z predloženého spisového materiálu (spisu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 4Tp/28/2017, a vyšetrovacieho spisu Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Národnej protikorupčnej jednotky, expozitúry Východ, ČVS: PPZ-1111/NKA-PK-VY-2017) vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa zo dňa 31. októbra 2017 bolo vznesené obvinenie obvinenému Q. P. pre prečin volebnej korupcie v bode 1/ podľa § 336a ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák. a v bode 2/ podľa § 336a ods. 2 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že 1/ Q. P. osobne, ako aj prostredníctvom ďalších bližšie nestotožnených osôb vystupujúcich ako vajdovia osád v rámci obcí H., O., D., F., P., N. a iných nezistených obcí, v bližšie nezistenom čase najneskôr od mesiaca september 2017 a konajúc tak aj naďalej, na nezistenom mieste ponúkal a sľuboval nezisteným voličom úplatky vo výške 3 eurá, za ktoré mal byť voličom zakúpený rôzny tovar podľa ich požiadaviek a to za to, že vo voľbách do orgánov samosprávnych krajov Prešovského samosprávneho kraja, ktoré sa budú konať dňa 4. novembra 2017 budú voliť za poslanca konkrétneho kandidáta Ing. P. Q., 2/ Q. P. v bližšie nezistenom čase od začiatku októbra 2017 do 31. októbra 2017 osobne v obci D., ako aj prostredníctvom telefonických hovorov žiadal od Ing. P. Q. ako kandidáta na poslanca do orgánov Prešovského samosprávneho kraja finančný úplatok pre voličov vo výške 3 eurá za jeden voličský hlas a celkovo sumu 7 800 eur za 2 600 voličských hlasov, ako aj nešpecifikovanú finančnú odmenu pre svoju osobu za to, že zabezpečí voličské hlasy od bližšie nezistených voličov z obcí H., O., D., F., P., N. a iných nezistených obcí, ktorí vo voľbách do orgánov samosprávnych krajov Prešovského samosprávneho kraja, ktoré sa budú konať dňa 4. novembra 2017 budú voliť za poslanca konkrétneho kandidáta Ing. P. Q., pričom časť požadovaného úplatku vo výške 2 000 eur si Q. P. prevzal od Ing. P. Q. dňa 31. októbra 2017 v čase okolo 12.30 hod. na verejnom priestranstve obce Lascov. Podľa zápisnice o zadržaní a obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby (č. 1. 8 vyšetrovacieho spisu) bol obvinený zadržaný postupom podľa § 85 ods. 1 Tr. por. dňa 31. októbra 2017 o 12.40 hod. Návrh prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na vzatie obvineného Q. P. do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. por. bol sudcovi pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica doručený 2. novembra 2017 o 09.45 hod. Ten dňa 3. novembra 2017 v čase od 10.20 do 10.35 hod. vykonal výsluch obvineného a následne o 11.10 hod. vyhlásil sťažnosťami napadnuté uznesenie o vzatí obvineného do väzby. Z uvedeného vyplýva, že obvinený bol odovzdaný súdu do 48 hodín od svojho zadržania a sudca pre prípravné konanie rozhodol o jeho vzatí do väzby do 48 hodín od jeho prevzatia a doručenia návrhu prokurátora. Po zistení, že boli splnené všetky formálno-procesné podmienky pre vzatie obvineného do väzby (§ 72 ods. 2, § 85 a § 87 Tr. por.), najvyšší súd následne skúmal, či sú zároveň dané materiálne podmienky pre obmedzenie jeho osobnej slobody väzbou; v prvom rade to, či doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky konkrétneho trestného činu a či je dané podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a to s takou mierou istoty, ktorá zodpovedá súčasnému štádiu trestného konania (§ 71 ods. 1 Tr. por.). Preskúmaním predloženého spisového materiálu v rozsahu zodpovedajúcom rozhodnutiu o väzbe obvineného dospel sťažnostný súd k názoru, že doposiaľ zistené skutočnosti odôvodňujú vo svojom súhrne, s takým stupňom pravdepodobnosti, ktorý zodpovedá tejto fáze

konania, záver, že skutok, pre ktorý je obvinený Q. P. trestne stíhaný, sa stal a tento vykazuje znaky vyššie uvedeného trestného činu. Sú to predovšetkým prepisy záznamov odpočúvanej telekomunikačnej prevádzky obvineného, ako aj obrazovo-zvukových záznamov. Tieto, v spojení s výpoveďou svedka Ing. P. Q. dovoľujú takýto záver spoľahlivo vyvodiť. V preskúmvanej veci je tak daná základná materiálna podmienka pre vzatie obvineného do väzby - dôvodné podozrenie zo spáchania skutku kladeného mu za vinu. Najvyšší súd preto následne podrobil prieskumu záver Špecializovaného trestného súdu o existencii dôvodnej obavy, že v prípade ponechania na slobode bude obvinený pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, a vykoná trestný čin, ktorý pripravoval (§ 71 ods. 1 písm. c) Tr. por.). V tomto smere je potrebné konštatovať, že tvrdenie Špecializovaného trestného súdu odôvodňujúce trvanie väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. v čase rozhodovania sťažnostného súdu už neobstojí. V predmetnej veci je obvinený stíhaný pre prečin volebnej korupcie, pričom skutku uvedeného v uznesení o vznesení obvinenia sa mal dopustiť v súvislosti s voľbami do orgánov Prešovského samosprávneho kraja. Voľby do orgánov všetkých samosprávnych krajov v Slovenskej republike sa uskutočnili 4. novembra 2017. Vychádzajúc z dikcie § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., ako aj zo skutočnosti, že voľby do orgánov Prešovského samosprávneho kraja už prebehli (pričom išlo o jednokolové voľby), v čase rozhodovania sťažnostného súdu už dôvod preventívnej väzby naplnený nebol, keďže obvinený by v trestnej činnosti, za ktorú mu bolo vznesené obvinenie, objektívne nemohol pokračovať. V tomto smere je potrebné stotožniť sa s námietkami obvineného, uvedenými v písomnom odôvodnení podanej sťažnosti. V súvislosti so sťažnostnými námietkami prokurátora, zahlásenými do zápisnice o výsluchu, týkajúcimi sa neuznania dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Tr. por., najvyšší súd uvádza, že dôvodnosť obavy, že obvinený bude pôsobiť na svedkov, prípadne spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie musí byť zistená vždy na základe konkrétnych skutočností (R 39/1968). Ani najvyšší súd preskúmaním predloženého spisového materiálu nezistil akýkoľvek náznak kolúzneho konania obvineného, prípadne iné skutočnosti zakladajúce dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Tr. por. rovnako ako existenciu tohto dôvodu nezistil ani Špecializovaný trestný súd. Na základe uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky po zistení, že dôvod preventívnej väzby obvineného pominul a zároveň nezistiac existenciu dôvodov kolúznej väzby navrhovanej prokurátorom, zrušil napadnuté uznesenie Špecializovaného trestného súdu, prepustil obvineného Q. P. z väzby na slobodu a sťažnosť prokurátora zamietol ako nedôvodnú.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.